

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

francuski

Swipe to change

Nesolventnost/stečaj

Luksemburg

1 Protiv koga se može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti?

Veliko Vojvodstvo Luksemburg ima osam vrsta postupaka u slučaju nesolventnosti.

Tri se odnose samo na trgovce (fizičke i pravne osobe).

Cilj je stečajnog postupka, predviđenog Trgovačkim zakonikom (*Code de Commerce*), likvidacija imovine trgovca koji je postao nesolventan i izgubio kreditnu sposobnost.

Nagodba s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja, predviđena Zakonom od 14. travnja 1886. o nagodbi s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja (*loi du 14 avril 1886 concernant le concordat préventif de la faillite*), postupak je koji je, pod određenim uvjetima, otvoren za dužnike koji ispunjuju kriterije za stečaj. Ako ta nagodba uključuje predaju imovine, njezina je svrha, kao i u stečaju, likvidacija imovine dotičnog trgovca. Međutim, od stečaja se razlikuje po tome što trgovac izbjegava učinke stečajnog postupka.

Cilj je predstečajnog postupka, predviđenog Uredbom Velikog Vojvodstva od 24. svibnja 1935. o uspostavi predstečajnog postupka (*arrêté grand-ducal du 24 mai 1935 instituant la gestion contrôlée*), reorganizacija poslova trgovaca koji to zatraže. Međutim, taj se postupak može primijeniti i kad trgovci žele da njihova imovina bude realizirana na najbolji mogući način.

Osim tih postupaka, luksemburškim pravom (članak 593. i dalje Trgovačkog zakonika) predviđen je postupak u kojem trgovci mogu, pod određenim uvjetima, ishoditi suspenziju plaćanja.

Četvrti se postupak odnosi samo na fizičke osobe koje nisu trgovci: to je postupak prezaduženosti, predviđen Zakonom od 8. siječnja 2013. o prezaduženosti (*loi du 8 janvier 2013 sur le surendettement*), čiji je cilj omogućiti podnositeljima poboljšanje njihova financijskog stanja utvrđivanjem plana otplate dugova.

Osim toga, postoje i postupci u slučaju nesolventnosti koji se posebno odnose na javne bilježnike, kreditne institucije, osiguravajuća društva i subjekte za zajednička ulaganja (u ovom informativnom članku nije opisano kako se primjenjuju na određenu profesionalnu kategoriju ili poslovni sektor).

2 Koji su uvjeti za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Stečajni postupak pokreće dužnik podnošenjem zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka, jedan ili više vjerovnika koji su podnijeli zahtjev za pokretanje stečajnog postupka protiv dužnika ili sud.

Trgovac mora zahtjev za pokretanje stečajnog postupka podnijeti tajništvu okružnog suda (*tribunal d'arrondissement*) nadležnog za trgovačke predmete na čijem području trgovac ima prebivalište ili sjedište. To mora učiniti u roku od jednog mjeseca od datuma kad su ispunjeni uvjeti za stečaj.

Ako jedan ili više vjerovnika dužnika odluče zatražiti proglašenje stečaja trgovca, moraju to učiniti preko sudskog službenika koji izdaje nalog kojim trgovcu nalaže da se pojavi pred okružnim sudom nadležnim za trgovačke predmete u roku od osam dana (nalog s utvrđenim datumom) kako bi se mogla donijeti odluka u pogledu merituma zahtjeva za pokretanje stečajnog postupka.

Sud može pokrenuti stečajni postupak i na temelju podataka koje ima na raspolaganju. U tom slučaju sud preko sudskog tajništva upućuje sudski poziv osobi u stečaju kako bi objasnila svoju situaciju sudu koji zasjeda u vijećima.

Prije nego što proglasi stečaj trgovca, okružni sud nadležan za trgovačke predmete (dalje u tekstu „trgovački sud” – *tribunal de commerce*) mora provjeriti ispunjuje li dotična osoba ili poduzeće sljedeća tri uvjeta:

status trgovca: fizička osoba koja, kao svoju uobičajenu djelatnost (glavnu ili dopunsku), obavlja radnje koje su zakonom utvrđene kao trgovačke (npr. radnje navedene u članku 2. Trgovačkog zakonika) ili pravna osoba osnovana u jednom od oblika predviđenih izmijenjenim Zakonom od 10. kolovoza 1915. o trgovačkim društvima (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (npr. *société anonyme* (dioničko društvo), *société à responsabilité limitée* (društvo s ograničenom odgovornošću), zadruga itd.)

obustava plaćanja: to znači da nisu plaćeni nesporni dugovi dospjeli na plaćanje (npr. plaće, socijalno osiguranje itd.), pri čemu terminski ili potencijalni dugovi te naturalne obveze nisu dostatni i

gubitak kreditne sposobnosti: trgovac više ne može dobiti kredit od banaka, dobavljača ili vjerovnika.

Iako je odbijanje ili nemogućnost plaćanja jednog duga (neovisno o iznosu) koji nije sporan i dospio je na plaćanje u načelu dovoljno za utvrđivanje obustave plaćanja, jednostavni problem novčanog toka ne znači stečaj, pod uvjetom da trgovac može dobiti kredit potreban za nastavak trgovanja i ispunjavanje obveza.

2. Nagodba s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja

Nagodba s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja rezervirana je za „nesretne dužnike koji su djelovali u dobroj vjeri”. Te kvalitete ocjenjuje sud na temelju okolnosti predmeta.

Nakon primitka zahtjeva, trgovački sud imenuje jednog od svojih sudaca da razmotri situaciju podnositelja zahtjeva te sastavi izvješće.

Na temelju tog izvješća, sud može, ali ne mora utvrditi razdoblje počeka kako bi trgovcu omogućio iznošenje prijedloga nagodbe vjerovnicima.

3. Predstečajni postupak

Dužnik mora podnijeti obrazloženi zahtjev trgovačkom sudu u čijem okrugu ima glavno mjesto poslovanja ili, u slučaju društva, sjedište.

Trgovci mogu biti predmet predstečajnog postupka ako su izgubili kreditnu sposobnost ili ne mogu ispuniti sve svoje obveze. Osim toga, u zahtjevu se mora tražiti reorganizacija dužnikova poslovanja ili realizacija njegove imovine na najbolji mogući način. Konačno, sudska praksa zahtijeva da dužnici djeluju u dobroj vjeri. U tom kontekstu, sud ima diskrecijsko pravo ocijeniti je li, prema činjenicama i okolnostima predmeta, trgovac djelovao u dobroj vjeri, što je potrebno da bi mogao iskoristiti taj postupak.

4. Prezaduženost

Prezaduženost fizičkih osoba opisuje se kao situacija u kojoj dužnik koji ima prebivalište u Velikom Vojvodstvu Luksemburgu očito nije sposoban platiti sve svoje dugove koji ne proizlaze iz poslovne djelatnosti i koji su dospjeli ili dopijevaju na plaćanje te izvršiti obvezu koju je preuzeo da zajednički i solidarno jamči za ili da će platiti dug samostalnog trgovca ili društva, pod uvjetom da nije bio direktor, činjenično ili pravno, tog društva.

Postupak kolektivnog namirenja dugova obuhvaća tri faze kako slijedi:

faza sporazumnog namirenja, koja se odvija pred Povjerenstvom za posredovanje u pitanjima prezaduženosti (*Commission de médiation en matière de surendettement*)

faza reorganizacije pod nadzorom suda, koja se odvija pred nižim sudom (*juge de paix*) prema prebivalištu prezaduženog dužnika

faza osobne nesolventnosti, poznata i kao „osobni stečaj“ (*faillite civile*), koja se odvija pred nižim sudom prema prebivalištu prezaduženog dužnika.

Trebalo bi napomenuti da se faza osobne nesolventnosti, koja je podređena drugim dvjema fazama u postupku kolektivnog namirenja dugova, može pokrenuti samo kad se prezaduženi dužnik nalazi u nepopravljivo lošoj situaciji, koja se opisuje kao situacija u kojoj dužnik ne može provesti:

mjere iz plana sporazumnog namirenja ili

mjere koje Povjerenstvo za posredovanje predlaže u okviru sporazumnog namirenja i

mjere utvrđene u postupku reorganizacije pod nadzorom suda.

Treba napomenuti da se zahtjevi za pokretanje postupka sporazumnog namirenja moraju poslati predsjedniku Povjerenstva za posredovanje.

Obrazac zahtjeva za pokretanje postupka sporazumnog namirenja može se preuzeti na sljedećoj adresi:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Osim toga, vjerovnici prezaduženog dužnika moraju svoje tražbine prijaviti Službi za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Obrazac za prijavu tražbina može se preuzeti na sljedećoj adresi:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Koja imovina čini dio nesolventijske mase? Kako se tretira imovina koju dužnik pribavi ili koja na njega bude prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Nakon što je izdan nalog za pokretanje stečajnog postupka, stečajni dužnik automatski gubi pravo raspolaganja svojom imovinom, čak i onom koja može biti prenesena na stečajnog dužnika nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka.

Taj gubitak prava odnosi se na svu pokretnu i nepokretnu imovinu stečajnog dužnika. Svrha tog mehanizma je zaštititi interese vjerovnika.

Općenito govoreći, povjerenik odlazi u prostore stečajnog dužnika i sastavlja popis imovine koja se tamo nalazi. U tom pogledu povjerenik mora razlikovati imovinu koja u potpunosti pripada stečajnom dužniku od imovine u pogledu koje se treće strane mogu pozvati na različita imovinska prava.

Prilikom realizacije pokretne i nepokretne imovine povjerenik osigurava da se svaka imovina stečajnog dužnika prodaje u najboljem interesu vjerovnika. Kako bi prodao tu imovinu, povjerenik treba dobiti odobrenje suda. Pokretna i nepokretna imovina prodaje se u skladu s Trgovačkim zakonikom. Prihodi se moraju položiti na bankovni račun otvoren na ime postupka u slučaju nesolventnosti.

2. Prezaduženost

Sud nalaže procjenu financijskog i socijalnog statusa dužnika radi provjere tražbina te utvrđivanja vrijednosti imovine i obveza.

Nakon što donese odluku o pokretanju postupka osobne nesolventnosti te utvrdi da postoji imovina za likvidaciju, sud započinje likvidaciju imovine dužnika.

Sud odlučuje o svim osporenim tražbinama te nalaže likvidaciju osobne imovine dužnika. Izuzeta su samo primanja nužna za svakodnevni život i imovina nevezana za djelatnost koja je nužna za obavljanje profesionalne djelatnosti. Imovina prezaduženog dužnika likvidira se u postupku osobne nesolventnosti u skladu s ciljem zakona, a to je poboljšati financijsko stanje dužnika omogućujući dužniku i njegovu kućanstvu dostojanstven život.

Tijekom postupka likvidacije prava i radnje dužnika koji se odnose na njegovu imovinu ostvaruje likvidator kojeg imenuje sud.

Likvidator ima rok od šest mjeseci za prodaju imovine dužnika na sporazumnoj osnovi ili za organiziranje prisilne prodaje.

Učinci postupka osobne nesolventnosti:

ako su prihodi od likvidacije imovine dovoljni za namirenje vjerovnika, sud nalaže okončanje postupka;

ako prihodi od likvidacije imovine nisu dovoljni za namirenje vjerovnika, sud nalaže okončanje postupka zbog nedovoljne imovine;

ako dužnik ne posjeduje ništa drugo osim primanja nužnih za svakodnevni život i imovine nevezane za djelatnost koja je nužna za obavljanje profesionalne djelatnosti, sud nalaže okončanje postupka zbog nedovoljne imovine;

ako imovina nema tržišnu vrijednost ili bi njezina prodaja izazvala nerazmjerne troškove u odnosu na njezinu tržišnu vrijednost, sud nalaže okončanje postupka zbog nedovoljne imovine.

Okončanje postupka zbog nedovoljne imovine ima učinak otpisa svih dugova dužnika koji ne proizlaze iz poslovne djelatnosti.

Međutim, od otpisa dugova dužnika nevezanih za profesionalnu djelatnost izuzeto je sljedeće:

dugovi koje je jamac ili sudužnik platio umjesto dužnika

dugovi iz članka 46. Zakona odnosno tekuća plaćanja dugova za uzdržavanje i novčanih iznosa dodijeljenih žrtvama namjernih kaznenih djela nasilja zbog pretrpljene tjelesne ozljede.

Međutim, dugovi iz članka 46. Zakona mogu se otpisati ako je vjerovnik pristao na otpust, reprogramiranje ili otpis predmetnih dugova.

4 Koje ovlasti imaju dužnik i upravitelj u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka, stečajni dužnik automatski gubi pravo raspolaganja svom svojom imovinom, čak i onom koja može biti prenesena na stečajnog dužnika.

Slijedom tog naloga, upravljanje imovinom dužnika povjerava se povjereniku.

Ako je stečajni dužnik pravna osoba, nesolventijska masa sastoji se od sve imovine i obveza društva, ne uključujući prava koja mogu imati partneri u tom svojstvu.

Povjerenici se odabiru među onim osobama koje mogu pružiti najbolja jamstva u smislu sposobnosti i točnosti u njihovu upravljanju.

U praksi suci okružnog suda nadležnog za trgovačke predmete odabiru povjerenike s popisa odvjetnika. Međutim, u slučajevima kad je to potrebno u interesu stečajnog dužnika, sud može imenovati i javne bilježnike ili računovođe/revizore.

Kao i u svim postupcima koji uključuju trgovce, za stečaj je nadležan trgovački sud.

Stoga trgovački sud izdaje nalog za pokretanje stečajnog postupka, utvrđuje datum obustave plaćanja, imenuje različite sudionike (stečajni upravitelj, povjerenik), utvrđuje rok za prijavu tražbina i rok za izradu izvješća o provjeri tražbina, te nalaže okončanje stečajnog postupka.

Upravljanje imovinom povjerava se povjereniku kojeg imenuje sud, a koji je odgovoran za realizaciju dužnikove imovine i raspodjelu prihoda među različitim vjerovnicima u skladu s pravilima o tražbinama s pravom prvenstva i teretima na nekretninama.

Stečajni upravitelj dužan je nadzirati radnje, upravljanje i likvidaciju tijekom stečajnog postupka. Tijekom rasprave izvješćuje o svim sporovima koji mogu nastati te nalaže sve žurne mjere potrebne za zaštitu i očuvanje nesolventne mase. Osim toga, predsjedava svim sastancima s vjerovnicima stečajnog dužnika.

Nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka, trgovac u stečaju gubi pravo upravljanja svojom imovinom te više ne može izvršavati plaćanja ili obavljati transakcije ili druge radnje u vezi s tom imovinom.

2. Prezaduženost

Kad je riječ o obvezama dužnika i učinku na njegovu imovinu koji nastaju pokretanjem postupka kolektivnog namirenja dugova, treba napomenuti da dužnik podliježe obvezi dobrog ponašanja.

Tijekom razdoblja dobrog ponašanja, dužnik mora:

suradivati s tijelima vlasti i tijelima uključenim u postupak tako da pristane na spontano davanje svih informacija o svojoj imovini, dohotku i dugovima te svim promjenama u svojoj situaciji

obavljati, ako je to moguće, plaćenu djelatnost u skladu sa svojim sposobnostima

ne pogoršavati svoju nesolventnost te pošteno raditi na smanjenju svojih dugova

ne davati prednost određenom vjerovniku, osim vjerovnika uzdržavanja za tekuća plaćanja, najmodavaca za tekuća plaćanja najamnine za stanovanje koje ispunjava osnovne potrebe dužnika, dobavljača roba i usluga nužnih za dostojanstven život te vjerovnika za tekuća plaćanja u vezi s izvršenjem dužnikova plaćanja odštete dodijeljene slijedom namjernih kaznenih djela nasilja zbog pretrpljene tjelesne ozljede

poštovati obveze preuzete u okviru postupka.

Ovisno o tome je li postupak u **fazi nagodbe ili sudskog postupka** mogu biti uključene **dvije vrste tijela**.

Faza sporazumnog namirenja odvija se pred Povjerenstvom za posredovanje. Članove Povjerenstva za posredovanje imenuje ministar. Povjerenstvo ima predsjednika i tajnika te se sastaje najmanje jednom tromjesečno. Kako bi postali članovi Povjerenstva za posredovanje, podnositelji moraju, među ostalim, dostaviti potvrdu o nekažnjavanju. Nakon imenovanja, članovi imaju zakonsku obvezu obavijestiti ministra o svakom kaznenom postupku ili osuđujućim presudama protiv njih kako bi ih se moglo zamijeniti. Članovi Povjerenstva za posredovanje primaju naknadu od 10 EUR po sjednici, dok predsjednik Povjerenstva prima naknadu od 20 EUR po sjednici.

Povjerenstvo za posredovanje odlučuje hoće li prihvatiti zahtjeve za pokretanje postupka te jesu li prijavljene tražbine dopuštene. Osim toga, odobrava ili izmjenjuje nacrt plana sporazumnog namirenja koji su mu podneseni nakon istrage Službe za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti (dalje u tekstu „Služba”).

Ako zainteresirane strane u roku od šest mjeseci od suglasnosti Povjerenstva za pokretanje postupka ne prihvate predloženi plan, Povjerenstvo sastavlja izvješće o neuspješnom postupku sporazumnog namirenja. U roku od dva mjeseca od objave tog izvješća u registru dužnik može pred nižim sudom na čijem području ima prebivalište pokrenuti postupak reorganizacije pod nadzorom suda. Ako dužnik ne podnese taj zahtjev u navedenom roku, novi postupak kolektivnog namirenja dugova može pokrenuti tek nakon isteka dvije godine od datuma objavljivanja izvješća u registru.

Ako je pokrenuta **faza reorganizacije pod nadzorom suda**, niži sud uputit će strankama sudski poziv u kojem od njih može zahtijevati da dostave sve dokumente ili informacije koji omogućuju utvrđivanje dužnikove imovine i/ili obveza.

Na temelju dostavljenih informacija sud izrađuje plan reorganizacije koji uključuje mjere koje dužniku omogućuju da izvrši svoje obveze.

Plan reorganizacije koji je izradio sud primjenjuje se najviše sedam godina, pri čemu u određenom broju slučajeva njegova primjena može prestati (ako dužnik nije ispunio svoje obveze iz plana reorganizacije).

3. Predstečajni postupak

U predstečajnom postupku dužnik svoje ovlasti za odlučivanje prepušta upravitelju koji je zadužen za sastavljanje popisa imovine te izradu plana reorganizacije ili plana realizacije i raspodjele imovine. Osim toga, dužnik ne smije djelovati na način koji bi mogao ometati rad upravitelja imenovanog u tom postupku.

4. Nagodba s vjerovnicima

Tijekom postupka nagodbe s vjerovnicima, dužnik ne smije prodati ili opteretiti hipotekom bilo koju imovinu ili preuzeti bilo kakvu obvezu bez dopuštenja delegiranog suca. Delegirani sudac sastavlja popis imovine i analizira stanje poslovanja te može, prema potrebi, zatražiti pomoć stručnjaka.

5 Pod kojim se uvjetima može upotrijebiti kompenzacija?

U različitim prethodno navedenim postupcima ne isplaćuju se tražbine vjerovnika s pravom prvenstva, osim u postupku nagodbe s vjerovnicima.

1. Nagodba s vjerovnicima

Vjerovnici osigurani teretom na nekretnini koji sudjeluju u glasanju gube svoj status vjerovnika s pravom prvenstva (članak 10. Zakona od 14. travnja 1886.).

2. Stečaj

Kad je riječ o stečaju, ustaljena je sudska praksa da, nakon izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka, više nije moguć nikakav prijeboj po nalogu suda ili sporazumni prijeboj, čak ni između već postojećih tražbina ako, do tog trenutka, nisu imale jednu od tri kvalitete likvidnosti, dospelosti i zamjenjivosti. Iako nalog za pokretanje stečajnog postupka stoga može spriječiti svaki zakonski prijeboj, iz toga ne treba zaključiti da to ima apsolutan ili retroaktivan učinak. Nalog za pokretanje stečajnog postupka ne utječe na **zakonski prijeboj** kad su uvjeti za to bili ispunjeni prije pokretanja stečajnog postupka. Prizivni sud (*Cour d'appel*) odlučio je da „*razdoblje koje prethodi nalogu ne sprječava tu vrstu prijeboja. Zakonski prijeboj moguć je unatoč obustavi plaćanja. To nije radnja koju poduzima dužnik jer se odvija bez njegova znanja te nije obuhvaćena člankom 445. Trgovačkog zakonika.*”

Kad je riječ o **prijeboju po nalogu suda**, on se ne može provesti nakon pokretanja kolektivnog postupka. Međutim, to je moguće tijekom razdoblja koje prethodi nalogu ako je relevantni nalog postao pravomoćan (bez mogućnosti žalbe). U tom slučaju prijeboj može proizvoditi učinak samo od datuma naloga.

Kad je riječ o **sporazumnom prijeboju**, jasno je da se on ne može provesti nakon pokretanja kolektivnog postupka. Nadalje, ne može se provesti niti tijekom razdoblja koje prethodi nalogu jer se, u skladu s člankom 445. Trgovačkog zakonika, smatra nedozvoljenom metodom plaćanja koja se kažnjava proglašenjem ništavosti [1].

Međutim, treba napomenuti da su Zakonom od 5. kolovoza 2005. o financijskim jamstvima (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) predviđena posebna izuzeća od prethodno opisanih pravila u odnosu na, primjerice, sporazume o prijeboju koji stranke mogu sklopiti na dan pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti (ili čak i nakon toga – vidjeti članak 18. i dalje Zakona od 5. kolovoza 2005. o financijskim jamstvima).

3. Predstečajni postupak

Kad je riječ o predstečajnom postupku, nagodbi s vjerovnicima ili suspenziji plaćanja, prijeboj se ne može provesti nakon što dužnik izgubi pravo raspolaganja svojim pravima i imovinom.

[1] „*La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite*”, Pierre HURT, J.T., 2010., str. 30.

6 Kakav učinak postupak u slučaju nesolventnosti ima na važeće ugovore čiji je dužnik stranka?

Jedna od glavnih poteškoća s kojima se povjerenici suočavaju nakon pokretanja stečajnog postupka odnosi se na tekuće ugovore koji su sklopljeni prije naloga za pokretanje stečajnog postupka. Osim ugovora o radu koji automatski prestaju na datum naloga za pokretanje stečajnog postupka (članak 12.1. Zakonika o radu (*Code du travail*)), tradicionalno se prihvaća da se tekući ugovori nastavljaju dok ih povjerenik ne raskine. Pri odlučivanju trebaju li se ti ugovori privremeno nastaviti ili ne, povjerenik mora procijeniti uključene interese. Ako ugovor sadržava odredbe o raskidu u slučaju stečaja jedne od stranaka, povjerenik treba odlučiti hoće li osporavati primjenjivost tih odredbi (imajući na umu da se valjanost tih odredbi može dovesti u pitanje; na primjer, u Belgiji te se odredbe smatraju ništavima kad je riječ o poslovnom najmu). U svakom slučaju, povjerenik je u načelu jedini odgovoran za donošenje odluke o izvršenju ili raskidu tih ugovora. Ako druga ugovorna strana koja se poziva na automatski raskid ugovora zbog stečaja to ospori, povjerenik se izlaže pravnom postupku s nesigurnim ishodom te nastanku novih troškova za nesolventijsku masu [1].

[1] Izvori: „Les procédures collectives au Luxembourg”, Yvette HAMILIUS i Brice HELLINCKX (autori poglavlja 3.), Editions Larcier, 2014., str. 86.

7 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na postupke koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici (izuzev parnica koje su u tijeku)?

1. Nagodba s vjerovnicima, stečaj, suspenzija plaćanja i predstečajni postupak

U postupku nagodbe s vjerovnicima, stečajnom postupku, postupku suspenzije plaćanja i predstečajnom postupku obustavljaju se mjere izvršenja protiv trgovca i njegove imovine. Međutim, nijedan pravni tekst koji se primjenjuje u Velikom Vojvodstvu ne sprječava vjerovnike da poduzmu mjere čija je svrha zaštititi cjelovitost imovine njihova dužnika.

U svim tim postupcima dužnici gube pravo raspolaganja svojom imovinom. „Od izdavanja naloga za pokretanje stečajnog postupka do njegova okončanja protiv stečajnog se dužnika ne može pokrenuti nikakva pravna radnja u odnosu na imovinu koja čini dio nesolventijske mase” (Lux. 12. siječnja 1935., Pas. 14., str. 27.). „ Neosigurani vjerovnici, kao i vjerovnici s općim pravom prvenstva naplate tražbine, tijekom stečajnog postupka ne mogu zahtijevati izdavanje naloga protiv stečajnog dužnika ili čak povjerenika, već mogu samo prijaviti svoju tražbinu ili pokrenuti postupak za priznavanje svoje tražbine” (Kasacijski sud, 13. studenoga 1997., Pas. 3030., str. 265.).

Međutim, u određenim se slučajevima radnje raspolaganja imovinom provode uz podršku osobe koju je ovlastio trgovački sud (s obzirom na suspenziju plaćanja ili predstečajni postupak).

Nadalje, izdavanjem naloga za pokretanje stečajnog postupka dospijevaju nedospjele obveze te prestaju teći kamate.

2. Prezaduženost

Kad je riječ o kolektivnom namirenju dugova, odlukom Povjerenstva za posredovanje o prihvaćanju dužnikova zahtjeva automatski se obustavljaju sve mjere izvršenja protiv imovine dužnika, osim mjera koje se odnose na obveze uzdržavanja, prestaju teći kamate te dospijevaju nedospjele obveze.

U slučaju neuspješne faze sporazumnog namirenja, niži sud pred kojim će se voditi faza sudskog postupka može obustaviti sve mjere izvršenja pod istim uvjetima kako su prethodno navedeni.

8 Koji učinak ima postupak u slučaju nesolventnosti na nastavak parnica koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Parnice koje su bile u tijeku u trenutku pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti može nastaviti povjerenik koji djeluje u tom svojstvu. Međutim, podnositelji u takvim predmetima moraju regulirati postupak uključivanjem povjerenika koji jedini ima ovlasti zastupati stečajnog dužnika.

Ako je u predmetu donesena nepovoljna odluka za dužnika, vjerovnici koji su pokrenuli postupak prije pokretanja stečajnog postupka dobivaju instrument osiguranja koje mogu iskoristiti u likvidaciji. Međutim, taj instrument osiguranja ne može se izvršiti jer na temelju naloga za pokretanje stečajnog postupka dužnik gubi prava na upravljanje imovinom.

9 Koje su glavne značajke sudjelovanja vjerovnika u postupku u slučaju nesolventnosti?

1. Stečaj

Vjerovnike se obavješćuje o stečaju dužnika objavom naloga za pokretanje stečajnog postupka u jednom ili više novina koje se distribuiraju u Luksemburgu.

Zatim moraju prijaviti svoje tražbine zajedno s instrumentima osiguranja tajništvu okružnog suda nadležnog za trgovačke predmete u roku utvrđenom u nalogu za pokretanje stečajnog postupka. Sudski tajnik upisuje tražbine i izdaje potvrdu o tome.

Prijava tražbine mora biti potpisana te sadržavati prezime, ime, zanimanje i adresu vjerovnika, kao i iznos tražbine, razloge za tražbinu te sva jamstva ili instrumente osiguranja povezane s tražbinom. Zatim se različite prijavljene tražbine provjeravaju u prisutnosti povjerenika, stečajnog dužnika i stečajnog upravitelja.

U slučaju spora tijekom tog postupka, vjerovnike se može pozvati da objasne pojedinosti o svojoj tražbini, njezinu osnovu ili točan iznos tijekom unakrsnog ispitivanja.

Ako povjerenik uspije utvrditi imovinu koja se može raspodijeliti među vjerovnicima, povjerenik ih poziva na skupštinu radi izlaganja završnog računa, tijekom koje vjerovnici mogu dati mišljenje o planu raspodjele.

Ako je imovina nedovoljna, stečajni postupak se okončava.

Ako povjerenik ne ispuni svoje dužnosti na zadovoljstvo vjerovnika, vjerovnici mogu svoje pritužbe poslati stečajnom upravitelju koji, prema potrebi, može zamijeniti povjerenika.

2. Predstečajni postupak

U predstečajnom postupku upravitelji moraju vjerovnicima iznijeti pojedinosti o reorganizaciji ili planu realizacije imovine.

U tom se slučaju vjerovnici mogu pozvati da iznesu primjedbe. U roku od 15 dana od primitka obavijesti vjerovnici moraju obavijestiti tajništvo prihvaćaju li plan ili mu se protive, a plan se ne može provesti ako ga ne prihvati natpolovična većina vjerovnika čije tražbine predstavljaju natpolovičnu većinu obveza.

3. Nagodba s vjerovnicima

Kad je riječ o postupku nagodbe s vjerovnicima, saziva se skupština vjerovnika na kojoj se raspravlja o prijedlozima nagodbe koje je izradio delegirani sudac. Stoga vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine te navesti prihvaćaju li prijedloge nagodbe ili ne.

Vjerovnici zatim mogu iznijeti svoje primjedbe na ročištu o prihvaćanju nagodbe. Osim toga, mogu podnijeti žalbu protiv naloga kojim se prihvaća nagodba ako nisu bili pozvani na skupštinu vjerovnika ili ako su glasali protiv prijedloga nagodbe.

4. Prezaduženost

U prvom stupnju postupka, tijekom faze sporazumnog namirenja, vjerovnici svoje tražbine moraju prijaviti Službi za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti. Nakon toga vjerovnici mogu aktivno sudjelovati u fazi u kojoj Služba donosi plana sporazumnog namirenja.

Povjerenstvo za posredovanje u pitanjima prezaduženosti zatim saziva vjerovnike i iznosi prijedloge iz plana sporazumnog namirenja. Da bi se plan sporazumnog namirenja smatrao prihvaćenim potrebno je da najmanje 60% vjerovnika čije tražbine čine 60% vrijednosti svih tražbina izjave da prihvaćaju plan sporazumnog namirenja. Izostanak odgovora vjerovnika smatra se njihovim pristankom.

10 Na koji način upravitelj u slučaju nesolventnosti može upotrebljavati imovinu koja čini dio nesolventijske mase ili raspolagati njome?

Povjerenici u stečajnom postupku zastupaju i osobu u stečaju i njezine vjerovnike. U tom dvostrukom svojstvu povjerenici nisu samo odgovorni za upravljanje imovinom stečajnog dužnika, već su ovlašteni i nadzirati, kao tužitelji ili tuženici, sve radnje kojima je cilj očuvati imovinu koja se mora upotrijebiti

kao osiguranje za vjerovnike te su isto tako ovlašteni osigurati povrat te imovine ili je povećati u zajedničkom interesu vjerovnika (Prizivni sud, 2. srpnja 1880., Pas. 2., str. 49.).

Povjerenik može pokretati postupke u odnosu na zajedničko osiguranje vjerovnika, koje se sastoji od imovine stečajnog dužnika, odnosno kojim se traži povrat, zaštita ili likvidacija te imovine (Prizivni sud, 25. veljače 2015., Pas. 37., str. 483.).

Kad je riječ o tekućim ugovorima nakon naloga za pokretanje stečajnog postupka, povjerenik mora odlučiti hoće li te ugovore raskinuti ili bi, ako mogu dovesti do oslobođenja imovine, bilo bolje da se njihovo izvršenje nastavi u cilju naknadnog ispunjenja obveza stečajnog dužnika.

11 Koje tražbine treba prijaviti u odnosu na dužnikovu nesolventcijsku masu i kako se postupa s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Svi vjerovnici moraju prijaviti svoje tražbine bez obzira na prirodu tražbine ili na to imaju li tražbinu s pravom prvenstva. Međutim, iz tog su postupka izuzete tražbine koje proizlaze iz stečajne mase, odnosno one tražbine koje nastaju naknadno i u interesu stečajnog postupka (npr. troškovi povjerenika, najamnina koja dospijeva nakon naloga za pokretanje stečajnog postupka itd.).

Kad je riječ o tražbinama koje proizlaze iz stečajne mase nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti i koje proizlaze iz upravljanja stečajem ili nastavka određenih djelatnosti poslovanja u stečaju, one se namiruju prve, prije raspodjele preostale imovine među vjerovnicima. Stoga se tražbine koje proizlaze iz stečajne mase u svakom slučaju namiruju prije tražbina ostalih vjerovnika.

12 Kojim su pravilima uređeni prijavljivanje, provjera i priznavanje tražbina?

1. Stečaj

Kad je riječ o stečajnom postupku, nalog za njegovo pokretanje bit će objavljen na razne načine (tisak, upis u registar trgovačkog suda) kako bi vjerovnici stečajnog dužnika postali svjesni te situacije, a zatim se mogu javiti sudu (članak 472. Trgovačkog zakonika).

Nakon toga, vjerovnici moraju svoju tražbinu prijaviti tajništvu trgovačkog suda te dostaviti popratnu dokumentaciju (članak 496. Trgovačkog zakonika).

Obrazac na kojem vjerovnici mogu prijaviti tražbinu dostupan je na internetu na sljedećoj adresi: <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Tražbine provjerava povjerenik odgovoran za likvidaciju koji ih može i osporiti (članak 500. Trgovačkog zakonika).

Svaka prijavljena tražbina koja je osporena upućuje se sudu.

Međutim, u slučaju sporova koji, zbog svojeg predmeta, nisu u nadležnosti okružnog suda nadležnog za trgovačke predmete, takvi se sporovi upućuju nadležnom sudu radi odlučivanja o njihovu meritumu. Isto se tako upućuju na okružni sud nadležan za trgovačke predmete radi izdavanja naloga u skladu s člankom 504. o iznosima koje dotični vjerovnici mogu potraživati u kontekstu rasprava o nagodbi (članak 502.).

2. Nagodba s vjerovnicima

Kad je riječ o postupku nagodbe s vjerovnicima, dužnik koji podnosi zahtjev za nagodbu mora u svojem zahtjevu navesti identitet i adresu vjerovnika te iznos njihovih tražbina (članak 3. Zakona od 14. travnja 1886.).

Vjerovnicima se preporučenom poštom šalje poziv za sudjelovanje na skupštini o nagodbi (članak 8. Zakona od 14. travnja 1886.).

Poziv se isto tako objavljuje u tisku.

Vjerovnici tijekom skupštine o nagodbi prijavljuju iznose svojih tražbina.

Kako je prethodno navedeno, vjerovnici osigurani teretom na nekretnini koji sudjeluju u glasanju gube svoj status vjerovnika s pravom prvenstva (članak 10. Zakona od 14. travnja 1886.).

3. Suspenzija plaćanja

U postupku suspenzije plaćanja dužnik mora podnijeti i popis vjerovnika u kojem navodi njihova imena, adrese i iznos njihove tražbine.

Vjerovnike se poziva na skupštinu preporučenom poštom (članak 596. Trgovačkog zakonika) i objavom u tisku.

Vjerovnici tijekom skupštine moraju prijaviti iznose svojih tražbina (članak 597. Trgovačkog zakonika).

4. Predstečajni postupak

U predstečajnom postupku nema postupka za prijavljivanje i prihvaćanje tražbina. Dužnici u svojim zahtjevima moraju obavijestiti sud o identitetu svojih vjerovnika.

Te vjerovnike sud kasnije obavješćuje o planu reorganizacije ili realizacije imovine koji izrađuje upravitelj kojeg imenuje sud.

5. Postupak prezaduženosti

U roku od jednog mjeseca od objave obavijesti o kolektivnom namirenju dugova u registru, vjerovnici prezaduzenog dužnika moraju **svoje tražbine prijaviti**

Službi za informiranje i savjetovanje o prezaduženosti.

Prijava tražbine mora biti u skladu s člancima 6. i 7. Uredbe Velikog Vojvodstva od 17. siječnja 2014. o provedbi Zakona od 8. siječnja 2013. o prezaduženosti (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*).

Vjerovnicima je dostupan [obrazac prijave](#).

Povjerenstvo za posredovanje analizira jesu li tražbine dopuštene.

13 Kojim je pravilima uređena raspodjela sredstava? Kako se razvrstavaju tražbine i prava vjerovnika?

Osnovno je načelo stečajnog prava da svaki vjerovnik mora dobiti jednaki udio razmjeran iznosu njegove tražbine.

Prvi se isplaćuju vjerovnici koji su zaštićeni instrumentom osiguranja ili imaju tražbinu s pravom prvenstva.

Vjerovnici s pravom prvenstva razvrstavaju se zakonskim redoslijedom koji je u skladu s javnim poretkom (najmodavci, hipotekarni vjerovnici, vjerovnici zaštićeni instrumentom osiguranja koji se odnosi na obrtni kapital te, posebno, državna riznica u najširem smislu).

Općenito, povjerenik upućuje na članke od 2096. do 2098., 2101. i 2102. Građanskog zakonika (*Code civil*).

Povjerenik mora provjeriti svaku tražbinu upućivanjem na pravo i sudsku praksu.

Neto imovina raspoloživa neosiguranim vjerovnicima mora se raspodijeliti na proporcionalnoj osnovi u skladu s člankom 561. prvim stavkom Trgovačkog zakonika.

Nakon što je saznao iznos pristojbi koje određuje sud, razvrstao vjerovnike s pravom prvenstva te mu je poznat iznos koji preostaje za raspodjelu neosiguranim vjerovnicima, povjerenik izrađuje plan raspodjele imovine koji se u prvom stupnju podnosi stečajnom upravitelju. U skladu s člankom 533.

Trgovačkog zakonika, povjerenik preporučenom poštom poziva sve vjerovnike na skupštinu radi izlaganja završnog računa te pozivu prilaže primjerak plana raspodjele imovine.

Stečajnom dužniku obavijest o skupštini mora uručiti sudski službenik ili se smatra uručenom objavom u luksemburškim novinama.

Osim ako neki vjerovnik ne ospori njegovo izlaganje završnog računa, povjerenik stečajnom upravitelju i sudskom tajniku na potpis podnosi zapisnik sa skupštine o izlaganju koje se temelji na planu raspodjele imovine.

Nakon izlaganja završnog računa, povjerenik isplaćuje vjerovnike.

14 Koji su uvjeti i učinci okončanja postupka u slučaju nesolventnosti (posebno u slučaju stečajne nagodbe)?

1. Stečaj

U stečajnom postupku, nakon što su plaćanja izvršena, povjerenik može podnijeti zahtjev za okončanje postupka, za kojim slijedi nalog za okončanje kojim se, kao što mu ime govori, okončava stečajni postupak.

U skladu s člankom 536. Trgovačkog zakonika, ako stečajni dužnik nije proglašen kazneno odgovornim za stečaj zbog nemara ili prijevare, njegovi vjerovnici više nemaju pravo od njega tražiti namirenje, osim ako se njegove okolnosti ne poboljšaju u roku od sedam godina od naloga za okončanje postupka zbog nedovoljne imovine.

U skladu s člankom 586. Trgovačkog zakonika, stečajni dužnik koji je u cijelosti otplatio sve dugove u smislu glavnice, kamata i troškova može biti oslobođen odgovornosti podnošenjem odgovarajućeg zahtjeva Vrhovnom sudu (*Cour supérieure de justice*).

2. Nagodba s vjerovnicima, suspenzija plaćanja, predstečajni postupak

U postupku nagodbe s vjerovnicima, postupku suspenzije plaćanja i predstečajnom postupku, postupak se okončava odukom suda kojom se odobrava relevantna mjera.

Sud stečajnom dužniku može izreći građanskopravne ili kaznenopravne sankcije.

Ako sud utvrdi da je stečaj bio uzrokovan ozbiljnim i očitim propustom stečajnog dužnika, može mu zabraniti obavljanje poslovne djelatnosti, bilo izravno ili preko druge osobe. Ta se zabrana isto tako odnosi na funkciju s ovlastima za odlučivanje u trgovačkom društvu.

Ostale građanskopravne sankcije uključuju, za stečajne trgovačke društava, mogućnost proširenja stečaja na njegove direktore i mogućnost pokretanja postupka na temelju članaka 1382. i 1383. Građanskog zakonika (opća pravna odgovornost) i članaka 59. i 192. Zakona o trgovačkim društvima (*loi sur les sociétés commerciales*).

Stečajnom dužniku isto tako mogu biti izrečene kaznenopravne sankcije (kaznenopravni stečajevi).

U postupku nagodbe s vjerovnicima osobe koje koriste taj postupak moraju namiriti svoje vjerovnike ako im se okolnosti poboljšaju (članak 25. Zakona od 14. travnja 1886. o nagodbi s vjerovnicima radi izbjegavanja stečaja).

Nagodba s vjerovnicima nema učinak na sljedeće dugove:

poreze i ostala davanja državi

tražbine osigurane pravom prvenstva, hipotekom ili kolateralom

tražbine u pogledu uzdržavanja.

15 Koja su prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti?

Nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti, ako postoji bilo kakva imovina, vjerovnici dobivaju puni iznos ili dio iznosa svojih tražbina u skladu s uvjetima raspodjele prihvaćenim u nalogu za okončanje.

Ako stečajni dužnik nije proglašen kazneno odgovornim za stečaj zbog nemara ili prijevare, njegovi vjerovnici više nemaju pravo od njega tražiti namirenje, osim ako se njegove okolnosti ne poboljšaju u roku od sedam godina od naloga za okončanje stečajnog postupka.

Vjerovnici isto tako mogu pokrenuti postupak na temelju članaka 1382. i 1383. Građanskog zakonika kako bi se pozvali na opću pravnu odgovornost direktora stečajnog dužnika ili postupak na temelju članaka 59. i 192. Zakona o trgovačkim društvima (odgovornost upravitelja i rukovoditelja pri obavljanju svojeg mandata).

16 Tko treba snositi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti?

Troškovi stečajnog postupka uključeni su u troškove nesolventne mase.

Budući da su to troškovi koji nastaju u interesu stečajnog postupka, plaćaju se iz stečajne imovine prije nego što povjerenik preostalu imovinu raspodijeli različitim vjerovnicima.

U člancima 1. i 2. Zakona od 29. ožujka 1893. o pravnoj pomoći i postupku u slučaju manjka sredstava (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) navode se različiti troškovi koji mogu proizaći iz formalnosti koje zahtijeva stečajni postupak i utvrđuje redoslijed njihova plaćanja u slučaju nedovoljne imovine.

Nadležni okružni sud određuje visinu naknade povjereniku u skladu s Uredbom Velikog Vojvodstva od 18. srpnja 2003. (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Povjerenik okružnom sudu nadležnom za trgovačke predmete mora podnijeti izjavu o troškovima i naknadama na temelju namirenja iz imovine.

U članku 536.-1. drugom stavku Trgovačkog zakonika navodi se da će se troškovi i naknade stečajnih postupaka okončanih zbog nedovoljne imovine proslijediti Uredu za neizravne poreze (*Administration de l'Enregistrement*) u skladu s uvjetima utvrđenima u Zakonu od 29. ožujka 1893. o pravnoj pomoći i postupku u slučaju manjka sredstava.

17 Koja su pravila koja se odnose na ništavost, pojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike?

1. Stečaj

U nalogu za pokretanje stečajnog postupka može se utvrditi datum obustave plaćanja dužnika koji prethodi datumu naloga. Međutim, taj datum ne smije prethoditi nalogu za više od šest mjeseci.

Radi zaštite interesa vjerovnika razdoblje između obustave plaćanja i naloga za pokretanje stečajnog postupka smatra se „razdobljem koje prethodi nalogu”.

Određene radnje provedene tijekom tog razdoblja, ako mogu naštetiti pravima vjerovnika, bit će **ništave**. To se posebno odnosi na:

sve radnje povezane s pokretnom ili nepokretnom imovinom koju je stečajni dužnik dao besplatno ili prodao ako je prodajna cijena očito znatno manja od vrijednosti predmetne imovine

sva plaćanja izvršena u gotovini ili prijenosom, prodaju, prijeboj ili sličnu radnju za dugove koji još nisu dospjeli

sva plaćanja koja nisu izvršena u gotovini ili korištenjem komercijalnih instrumenata za dugove koji dopijevaju

svaku hipoteku ili druga imovinska prava koja je dužnik dodijelio za dugove ugovorene prije obustave plaćanja.

Međutim, načelo ništavosti ne primjenjuje se automatski na ostale radnje.

Zbog toga određena **plaćanja koja stečajni dužnik izvrši** za dugove koji dopijevaju i sve ostale radnje izvršene za novac tijekom razdoblja koje prethodi nalogu mogu biti proglašene ništavima ako se dokaže da su treće strane koje su primile uplate ili pregovarale sa stečajnim dužnikom **bile svjesne obustave plaćanja**.

Ako neki vjerovnik zna da dužnik ne može poštovati svoje obveze, taj vjerovnik ne smije tražiti povlašteni tretman na štetu svih ostalih vjerovnika.

Hipoteka i pravo prvenstva koji su valjano stečeni mogu se upisati do datuma naloga za pokretanje stečajnog postupka. Međutim, prava upisana **10 dana prije datuma obustave plaćanja** ili nakon toga mogu se proglasiti ništavima ako je između datuma ugovora o hipoteci i datuma upisa u registar proteklo više od 15 dana.

Konačno, sve **radnje ili plaćanja izvršena radi prijave vjerovnika**, odnosno kad je dužnik bio potpuno svjestan štete koju će to prouzročiti vjerovnicima (tj. smanjenje nesolventne mase, nepoštovanje redoslijeda naplate tražbina itd.) smatraju se ništavima bez obzira na datum kad su izvršena.

Razdoblje koje prethodi nalogu ne primjenjuje se na **ugovore o financijskom jamstvu** ili u slučaju **budućih tražbina prenesenih na tijelo sekuritizacije**.

2. Nagodba s vjerovnicima

Tijekom postupka postizanja nagodbe s vjerovnicima, dužnik ne smije prenijeti ili opteretiti hipotekom bilo koju imovinu ili preuzeti bilo kakvu obvezu bez odobrenja delegiranog suca.

3. Predstečajni postupak

Od datuma odluke o imenovanju delegiranog suca za sastavljanje popisa poslovne imovine, trgovac ne smije, pod prijetnjom ništavosti, prenijeti bilo koju imovinu ili uspostaviti instrument osiguranja ili hipoteku na njoj, preuzeti bilo koju obvezu ili primiti pokretnu kapitalnu imovinu bez pisanog dopuštenja delegiranog suca.

Treba napomenuti i da su zakonom o predstečajnom postupku predviđene kaznenopravne sankcije za trgovce koji prikriju dio svoje imovine, uvećaju iznos svojih obveza ili uključe vjerovnike čije su tražbine uvećane.

4. Prezaduženost

Sud može, ako je primjenjivo, imenovati osobe odgovorne za pružanje pomoći u socijalnim pitanjima, obrazovanju i financijskom upravljanju kako bi se osiguralo da prihodi dužnika koji nisu namijenjeni za otplatu dugova budu iskorišteni u predviđene svrhe.

Te su osobe u okviru svojih dužnosti ovlaštene poduzimati sve mjere čiji je cilj spriječiti da taj dio prihoda bude iskorišten za druge svrhe osim predviđene ili da se naštetí interesima dužnikova kućanstva.

Posljednji put ažurirano: 29/10/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.